Lietas arhīva Nr. C-0093-18/19
ECLI:LV:KURT:2018:0601.C29334617.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2018.gada 1.jūnijā

Kurzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Ozola
ar tiesas sēdes sekretāri I.Āboliņu
piedaloties prasītāja /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/, atbildētājas Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" pilnvarotajam pārstāvim /pers. F/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasībā pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" par līgumsoda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs/pers. B/ tiesā iesniedzis prasību pret atbildētāju Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" par aizdevuma līguma atzīšanu par neizpildītu, cesijas līguma spēkā esamības atzīšanu, līgumsoda piedziņu, kurā norādījis, ka prasītājs /pers. C/ ar atbildētāju SIA Nosaukums B/ 2015.gada 5.februārī noslēdza Aizdevuma līgumu, kura 1.4.punkts atbildētājai uzlika pienākumu līdz 2015.gada 29.aprīlim atmaksāt prasītājam izsniegto aizdevumu un procentus, kopā 22 200 EUR. Aizdevuma līguma 4.1.punkts noteic, ka gadījumā, ja atbildētāja līdz 1.4.punktā norādītajam datumam neveic aizdevuma un aizdevuma procentu atmaksu pilnā apmērā, aizdevuma līguma darbība tiek izbeigta un stājas spēkā cesijas līgums, saskaņā ar kura 1.punktu atbildētāja pārdod prasītājam prasījuma tiesības, kas izriet no 2014.gada 21.janvāra nekustamā īpašuma pirkuma līguma starp atbildētāju un trešo personu SIA Nosaukums C/

Atbildētāja līdz 2015.gada 29.aprīlim aizdevuma atmaksu neveica. Tātad atbildētājai bija pienākums līdz 2015.gada 5.maijam nodot prasītājam kā cesionāram visu dokumentu oriģinālus, kuri pierāda un apliecina parādnieka – trešās personas saistību esamību un jāiesniedz izziņa par parāda apmēru. Ņemot vērā to, ka 1.-4.maijs bija brīvdienas un svētku dienas, tad atbildētājai līdz 2015.gada 11.maijam bija jāiesniedz dokumenti par aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā.

Atbildētāja joprojām savas ar Cesijas līgumu uzņemtās saistības nav izpildījusi, tas ir – prasītājam nav nodevusi dokumentu oriģinālus, kuri pierāda un apliecina parādnieka – trešās personas saistību esamību, nav iesniegusi izziņu par parāda apmēru, nav iesniegusi dokumentus par aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā. Visu šo atbildētājas saistību kavējums sākās 2015.gada 12.maijā un ilgst līdz pat prasības celšanas brīdim. Atbildētāja saistību izpildi 2015.gadā ir kavējusi 234 dienas un 2016.gadā līdz 30.oktobrim – vēl 305 dienas. Tātad, no 2015.gada 12.maija līdz 2016.gada 30.oktobrim atbildētāja savu saistību izpildi ir kavējusi 539 dienas. Cesijas līguma 3.8.punkts noteic, ka "par katru šajā līgumā noteikto pienākumu kavējumu, par kavējuma atbildīgai pusei, otrai pusei ir pienākums maksāt nokavējuma naudu 50 EUR apmērā par katru kavēto dienu". Šajā punktā pielīgtā nokavējuma nauda pēc savas juridiskās dabas ir līgumsods par saistības izpildes nokavējumu. Līdz ar to atbildētājas maksājamais līgumsods prasītājam par savu saistību izpildes kavējumu ir 50 EUR X 539 dienas, kopā 26 950 EUR, ņemot vērā Civillikuma 1717.pantu un ņemot vērā samērīgumu, prasītājs līgumsodu par laika periodu no 2015.gada 12.maija līdz 2016.gada 30.oktobrim samazina līdz 10 000 EUR.

Lūdz tiesu atzīt Aizdevuma līgumu nr.1/2015, kas 2015.gada 5.februārī noslēgts starp /pers. C/ un SIA "Nosaukums A/" par izpildītu, aizdevumu un procentus atmaksājot ar ieskaitu, atzīt Cesijas līgumu nr.2015-1, kas 2015.gada 5.februārī noslēgts starp /pers. C/ un SIA "Nosaukums A/" par spēkā stājušos 2015. gada 30. aprīlī, piedzīt no atbildētājas SIA "Nosaukums A/" prasītāja /pers. C/ labā līgumsodu par saistību izpildes kavējumu par laika periodu no 2015.gada 12.maija līdz 2016.gada 30.oktobrim 10 000 EUR apmērā, valsts nodevu 753,93 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 EUR, kopā 10 761,76 EUR. Prasība pamatota uz Civillikuma 1549., 1561., 1587, 1716., 1717., 1842., 1854.pantu.

2017.gada 24.februārī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts atbildētājas SIA "Nosaukums A/" rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētāja neatzīst prasību pilnā apmērā. Prasītāja pieteiktos prasījumus atbildētāja uzskata par nepamatotiem šādu apsvērumu dēļ. Atbildētāja norāda, ka pēc 2015.gada 29.aprīļa starp prasītāju un atbildētāju radies strīds par to, vai atbildētāja ir izpildījusi ar Aizdevuma līguma uzņemtās saistības samaksāt prasītājam parādu un līgumiskos procentus, kā arī par to, vai ir stājies spēkā starp prasītāju un atbildētāju noslēgtais Cesijas līgums, kā dēļ atbildētājai būtu jāizpilda citi saskaņā ar Aizdevuma līgumu un Cesijas līgumu uzliktie pienākumi, un vai ir iestājies šo pienākumu izpildīšanas priekšnosacījumi.

Atbildētāja uzskata, ka tiesai saskaņā ar Civillikuma 96.panta otro daļu nav pamata no jauna pārbaudīt un vērtēt Aizdevuma līguma saistības izpildīšanas un izbeigšanas apstākļus, jo tie vairs nevar mainīties, kā arī nav pamata no jauna lemt par Cesijas līguma spēkā stāšanos, jo pēc prasītāja un atbildētāja strīda izskatīšanas ar 2017.gada 21.februāra likumīgā spēkā stājušos Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 19.septembra spriedumu prasītāja un atbildētāja tiesiskajās attiecībās, kas izriet no Aizdevuma līguma un Cesijas līguma, nav radušies nekādi jauni apstākļi, kuri nebūtu jau izvērtēti spriedumā civillietā Nr.C29624115, kas jau stājies likumīgā spēkā. Turklāt prasītāja no jauna pieteiktie prasījumi nav saistīti ar atbildētāja pieļauto nokavējumu, ko nebūtu izslēgusi jau saistības izpildījuma pieņemšana. Atbildētāja uzsver, ka ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu nodibināti fakti, ka Aizdevuma līguma saistība izpildīta ar samaksu un ir izbeigusies, bet Cesijas līgums nav stājies spēkā, kā dēļ prasītājam nav pamata pieprasīt līgumsodu par Cesijas līguma saistības neizpildīšanu.

Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1432., 1811., 1832.pantu, atbildētāja lūdz tiesu izbeigt tiesvedību civillietā /pers. C/ prasībā pret SIA /Nosaukums A/ ar trešo personu SIA /Nosaukums B/ par aizdevuma līguma atzīšanu par izpildītu, cesijas līguma spēkā esamības atzīšanu un līgumsoda piedziņu.

2017.gada 24.aprīlī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemta prasītāja /pers. C/ Atsauksme par atbildētāja paskaidrojumiem par

Prasības pieteikumu par aizdevuma līguma atzīšanu par izpildītu, par cesijas līguma spēkā esamības atzīšanu un par līgumsoda piedziņu.

Ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 5.februāra lēmumu nolemts izbeigt tiesvedību civillietā /pers. C/ prasībā pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" par aizdevuma līguma atzīšanu par neizpildītu, cesijas līguma spēkā esamības atzīšanu, līgumsoda piedziņu daļā par Aizdevuma līguma Nr.1/2015, kas 2015.gada 5.februārī noslēgts starp /pers. C/ un SIA "Nosaukums A/" atzīšanu par izpildītu, aizdevumu un procentus atmaksājot ar ieskaitu un Cesijas līguma Nr.2015-1, kas 2015.gada 5.februārī noslēgts starp /pers. C/ un SIA "Nosaukums A/" atzīšanu par spēkā stājušos 2015.gada 30.aprīlī.

Prasītāja/pers. B/ pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ tiesas sēdē uzturēja prasību uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem. Norādīja, ka attiecīgais līgumsods noteikts abos līgumos – gan aizdevuma, gan cesijas, šie punkti ir vienādi, ka līgumsods piemērojams 50 EUR apmērā dienā. Abi līgumi atrodas lietas materiālos. Līdz ar to atbildētājas iebilde ir nepamatota un lūdza apmierināt prasību un piedzīt no atbildētājas prasītāja labā līgumsodu par saistību izpildes kavējumu par laika periodu no 2015.gada 12.maija līdz 2016.gada 30.oktobrim 10 000 EUR apmērā un tiesas izdevumus.

Atbildētājas Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" pilnvarotais pārstāvis /pers. F/ tiesas sēdē prasību neatzina. Norādīja, ka prasītājs prasībā norādījis prasības priekšmetu – prasītāja tiesības saņemt līgumsodu, kā pamatu norādot Cesijas līgumu. Norādīja, ka ir stājies spēkā Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.septembra spriedums ar kuru ir atzīts, ka prasītājs no atbildētājas saņēmis vairākus maksājumus, ar kuriem segtas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības un secināts, ka no Aizdevuma līguma izrietošās saistības ir izpildītas. Tāpat ar spriedumu atzīts, ka Cesijas līgums nav stājies spēkā un nav spēkā tā noteikumi Atsaucās uz Civillikuma 1828. un 1724.pantu. Norādīja, ka uz prasības celšanas brīdi vairs nebija aktīva parāda, tas bija samaksāts. Līdz ar to par prasībā norādīto periodu nevar aprēķināt līgumsodu, jo Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.septembra spriedumā norādīts, ka aizdevums ir samaksāts. Prasītājs prasību nav cēlis uz Aizdevuma līguma pamata, līdz ar to prasība nav apmierināma.

Trešās personas atbildētājas pusē bez patstāvīgiem prasījumiem SIA "Nosaukums C/" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, no lietas materiāliem redzams, ka SIA Nosaukums C/ par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, tā nav lūgusi lietu izskatīt tās prombūtnē vai lietas izskatīšanu atlikt, līdz ar ko lieta saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu izskatāma bez SIANosaukums C/klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. C/ prasība pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" par līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

Prasītājs cēlis prasību par līgumsoda piedziņu no atbildētājas, prasības pieteikumā savu prasījumu pamatojis uz pušu starpā 2015.gada 5.februārī noslēgtā Aizdevuma līguma 1.4.punktu ar kuru atbildētāja apņēmās līdz 2015.gada 29.aprīlim atmaksāt prasītājam aizdevumu un procentus kopā 22 200 EUR un šī līguma 4.1.punktu, kurā puses vienojušās, ka gadījumā, ja atbildētāja noteiktajā termiņā neveic aizdevuma un aizdevuma procentu atmaksu pilnā apmērā, Aizdevuma līguma darbība tiek izbeigta un stājas spēkā Cesijas līgums, kura 1.punktā puses vienojušās, ka atbildētāja pārdod prasītājam prasījuma tiesības, kas izriet no 2014.gada 21.janvāra nekustamā īpašuma pirkuma līguma starp atbildētāju un trešo personu SIA "AR Smart" un 2.3., 2.4.punktā – ka piecu dienu laikā no šī līguma (cesijas līguma) spēkā stāšanās brīža cedents (atbildētāja) nodod cesionāram (prasītājam) dokumentu paketi, bet 3.8.punktā puses vienojušās, ka par katru šajā līgumā noteikto pienākumu kavējumu, par kavējumu atbildīgai pusei, otrai pusei ir pienākums maksāt nokavējuma naudu 50 EUR apmērā par katru kavēto dienu. Norādījis, ka atbildētāja noteiktajā termiņā aizdevumu un procentus nav atmaksājusi, līdz ar to 2015.gada 30.aprīlī beidzies Aizdevuma līgums un spēkā stājies Cesijas līgums. Atbildētāja nav Cesijas līguma 2.3., 2.4.punktā noteiktajā termiņā iesniegusi noteiktos dokumentus, tādēļ atbildētājai ir pienākums maksāt līgumsodu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pants tiesa taisa spriedumu saskaņā ar prasītāja norādīto priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas..

Prasības pamatu veido apstākļi, uz kuriem pamatots prasījums – tie ir juridiskie fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saistīta ar strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību.

Civilprocesa likuma 96.panta otrā daļa noteic, ka fakti, kas nodibināti ar likumīgā spēkā stājušos spriedumu vienā civillietā, nav no jauna jāpierāda, iztiesājot citas civillietas, kurās piedalās tās pašas puses.

Tiesa piekrīt atbildētājas pilnvarotā pārstāvja norādītajam, ka ar Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 19.septembra spriedumu civillietā /pers. C/ prasībā pret SIA "Nosaukums A/" par līguma saistību izpildi jau tika nodibināts, ka atbildētāja aizdevuma summu (kas izriet no 2015.gada 15.februāra Aizdevuma līguma) ir atmaksājusi pa daļām: pirmie divi maksājumi veikti 2015.gada 5.maijā attiecīgi 8000 EUR un 10 000 EUR apmērā, nākamais maksājums 2015.gada 6.maijā – 3000 EUR apmērā un pēdējais maksājums 2015.gada 12.jūnijā 1200 EUR apmērā, līdz ar to secinājusi, ka atbildētāja veikusi aizdevuma summas atmaksu pilnā apmērā, bet pieļāvusi samaksas termiņa nokavējumu. Secinājusi, ka puses uzņemtās saistības nav pildījušas atbilstoši pielīgtajam – prasītājs pieņēmis saistību izpildi ar nokavējumu, neizmantojot tiesības prasīt no atbildētājas kavējuma naudu, kā arī nav atmaksājis atbildētājai saņemto aizdevuma summu, šis apstāklis apliecina, ka prasītājs ar konkludentām darbībām pieņēmis saistības izpildījumu, līdz ar to nav pamats atzīt, ka būtu stājies spēkā Cesijas līgums. Šis spriedums ir stājies likumīgā spēkā, par ko strīda starp pusēm nav.

No iepriekš minētā secināms, ka starp pusēm noslēgtais 2015.gada 5.februāra Cesijas līgums nav stājies spēkā, līdz ar to prasītājam nav pamata prasīt šī līguma 2.3. un 2.4.punkta izpildi no atbildētājas un no šo punktu neizpildes izrietošo tiesību prasīt līgumsoda samaksu, kas noteikts šī līguma 3.8.punktā.

Uz iepriekš minētā sprieduma pamata ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 5.februāra lēmumu tika nolemts izbeigt tiesvedību civillietā /pers. C/ prasībā pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" par aizdevuma līguma atzīšanu par neizpildītu, cesijas līguma spēkā esamības atzīšanu, līgumsoda piedziņu daļā par Aizdevuma līguma Nr.1/2015, kas 2015.gada 5.februārī noslēgts starp /pers. C/ un SIA "Nosaukums A/" atzīšanu par izpildītu, aizdevumu un procentus atmaksājot ar ieskaitu un Cesijas līguma Nr.2015-1, kas 2015.gada 5.februārī noslēgts starp /pers. C/ un SIA "Nosaukums A/" atzīšanu par spēkā stājušos 2015.gada 30.aprīlī. Šis lēmums netika pārsūdzēts un ir stājies likumīgā spēkā.

Tiesa norāda, ka sākotnēji prasībā norādītais prasības pamats vai priekšmets lietas izskatīšanas gaitā var tikt pilnīgi vai daļēji grozīti. Šie grozījumi jāpiesaka likumā noteiktā kārtībā un formā, t.i. saskaņā ar Civilprocesa likuma 74.pantā noteikto, ka prasītājam ir tiesības rakstveidā grozīt prasības pamatu vai priekšmetu, iekams nav uzsākta lietas izskatīšana pēc būtības.

Prasītājs šādas savas tiesības nav izmantojis un prasības pamatu vai priekšmetu nav grozījis. Prasītājs tiesas sēdē norādīja, ka līgumsods noteikts abos līgumos, gan Aizdevuma līgumā, gan Cesijas līgumā, tādēļ atbildētājas iebilde par to, ka prasījums pamatots tikai ar Cesijas līgumu nav ņemama vērā.

Tiesa nepiekrīt šādam prasītāja viedoklim, jo kā norādīts Civilprocesa likuma 192.pantā pantā, prasījumu robežas "mērāmas" ne tikai ar prasības priekšmetu, bet arī to pamatu. Tas nozīmē, ka tiesa var apspriest prasījumu pamatotību vai nepamatotību, vadoties vienīgi no tiem faktiem un apstākļiem, kurus puses norādījušas kā prasības pamatu.

Prasības priekšmets civilprocesuālo tiesību izpratnē ir prasītāja materiāltiesiskais prasījums, kura pamatotību pārbauda tiesa, izskatot lietu pēc

būtības. Savukārt prasības pamats ir apstākļi, ar kuriem prasītājs pamato savu materiāltiesisko prasījumu. Prasības pamatu veidojošie apstākļi ir juridiskie fakti, ar kuriem tiesību normas sastāvs (hipotēze) saista zināmu un šajā normā paredzētu materiāltiesisko seku iestāšanos starp strīda pusēm (sk. Civillietu departamenta 2014.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr.SKC- 76).

Prasītājs prasības pieteikumā savu prasījumu nav pamatojis ar Aizdevuma līguma neizpildi, kas varētu būt par pamatu līgumsoda piedziņai saskaņā ar attiecīgajiem līguma punktiem, bet tikai un vienīgi uz Cesijas līguma noteikumu neizpildi un no tā neizpildes izrietošo tiesību prasīt līgumsoda samaksu.

Tiesa piekrīt atbildētājas pilnvarotā pārstāvja norādītajam, ka tiesai saistošs ir dispozitivitātes princips. Minētais princips dod tiesības civiltiesiskā strīda pusēm pašām izvēlēties pierādījumus un argumentus, ar kuriem tās pamatos savus prasījumus un iebildumus, kā arī tikai strīda puses ir tiesīgas izlemt, kādus civiltiesiskos aizsardzības līdzekļus izmantot. Savukārt tiesas uzdevums ir vērtēt iesniegtos pierādījumus un paustos argumentus, kā arī taisīt nolēmumu lietā, nepārsniedzot prasības robežas un prasījumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka prasība ir noraidāma, līdz ar ko tiesa neuzskata par nepieciešamu izvērtēt pārējos atbildētājas pilnvarotā pārstāvja tiesas sēdē izteiktos argumentus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, no prasītāja par labu valstij piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu un tiesas pavēstu piegādi un izsniegšanu pusēm 7,57 EUR apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, atbildētājai dodams laiks labprātīgai izdevumu samaksai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt /pers. C/ prasību pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Nosaukums A/" par līgumsoda piedziņu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,57 EUR (septiņi *euro* 57 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, saņēmēja iestāde – Valsts kase BIC kods: TRELLV22, kontā LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, Kurzemes rajona tiesa, lietas arhīva Nr.C-0093-18/19. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Kurzemes rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2018.gada 13.jūnijā

Tiesnese S.Ozola